

причинѣ да стане нѣкое зло слѣдствие, тогази казвамы чи е той виновенъ, или грѣши: и дѣлото му се зве, вина, погрѣшка, или грѣхъ: На пр. ако Петръ хвърли камакъ връхъ главѣти, и те одари, тогава главата ти тамъ отичѣ, и те боли, тогава кой ще кажишъ чи грѣши?

С. Петръ, зашто то ако не бы хвърлилъ камакъ, да ме одари по главѣтѣ, ни отокъ щеше да стане, нито болкѣ щѣхъ да чувствуваѣмъ.

От. Ето, когато мыслимы или казвамы чи е нѣкой си причинѣ на нѣкое зло слѣдствие, тогива се дума, чи го обвиняваме, и грѣха за когото го земаѣ на сѣдѣнѣ, се зве обвинение. На пр. Ако Славъ бѣше ти заемалъ топката си, и ако слѣдъ малко време топката, той казва, чи ты му ѣ забубы. Разумѣвашъ ли што ты казвамъ?

С. Да.

От. Но ако му кажишъ, че му забуби топкѣтѣ, нѣ му ѣ повѣрѣнъ, ты тогава се оправдавѣшъ или се извинявашъ, сирѣчь казвашъ, чи ни си причинѣ на забубѣтѣ, коѣто той е страдалъ, и думата ты се зве оправдание или извинение. Днесъ закѣсиѣ да идишъ въ училището: това е грѣшкѣ. Святославъ сякажъ, чи не е твоѣ погрѣшкѣ, сирѣчь не требѣ ты да се звешъ причинѣ на това: и затова те попытѣ, какво оправдание имѣшъ, за да се научи правѣ отвѣтъ, правѣтѣ причинѣ, за коѣто ты закѣсиѣ да идишъ въ училището на опредѣленното време. Кажи ми сега, закѣсиѣ? да не си игралъ?

С. Не. Любезный ми отче, не играхъ: нѣ майка ми, заповѣда ми да сврѣша нѣщо, косто неможѣхъ скоро да го направѣмъ.

От. Слѣдователно това не е твоѣ грѣшкѣ, нѣ на майка ти, коѣто ти бѣше далъ тѣѣ работѣ: и ако кажеше това на Святослава, щеше да се оправдаишъ. Ако излѣзише на скоро отъ кѣщи, и братъ ти да стои задъ вратѣтѣ,